

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/221/2016
Identifikačné číslo spisu: 1215203527
Dátum vydania rozhodnutia: 23.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1215203527.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu JUDr. S. P., bývajúceho v D., V. XX, proti žalovanému S. L., bývajúcemu v D., H. 7, zastúpenému JUDr. Alenou Vágačovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Metodova 7, o neplatnosť právneho úkonu, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 19C/81/2015, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 10. februára 2016 sp. zn. 7Co/38/2016, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 10. februára 2016 sp. zn. 7Co/38/2016 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 9. decembra 2015 č. k. 19C/81/2015-26 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) označeným uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 9. decembra 2015 č. k. 19C/81/2015-26, ktorým bolo odmietnuté podanie žalobcu označené ako žaloba. Potvrdenie uznesenia prvoinštančného súdu odôvodnil jeho vecnou správnosťou stotožňujúc sa zo záverom súdu prvej inštancie, že žalobca napriek výzve neodstránil vady žaloby, spočívajúce v neúplnom a neurčitom opise rozhodujúcich skutočností a v logickom rozpore medzi tvrdenými skutočnosťami a žalobným petitom i určeným okruhom účastníkov konania.

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil odňatím možnosti konať pred súdom, ku ktorému malo dôjsť odmietnutím jeho žaloby, hoci táto spĺňala všetky zákonom požadované náležitosti. Vychýtal prvoinštančnému i odvolaciemu súdu, že nijako nekonkretizovali, aké náležitosti žalobe chýbajú.

3. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol tento mimoriadny opravný prostriedok ako nedôvodný zamietnuť.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len

„C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivej ochrane porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas aj naň oprávnenou osobou, preskúmal bez nariadenia pojednávania napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

6. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a 239 O. s. p.

7. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 ods. 1 O. s. p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd - ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom - z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.). Existenciu väd konania uvedených v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. dovolateľ tvrdil, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm. f/.

8. Podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

9. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí podania (žaloby) z dôvodu, že má nedostatky, pre ktoré nemožno v konaní pokračovať, ak záver odvolacieho súdu o tejto otázke nie je správny.

10. Podľa § 42 ods. 3 O. s. p., prvej vety, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, akej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované.

11. Podľa § 79 ods. 1 O. s. p., druhej vety, návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať meno, priezvisko, prípadne aj dátum narodenia a telefonický kontakt, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoláva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha.

12. V preskúmanej veci je podľa názoru dovolacieho súdu z obsahu spisu zrejmé, že písomné podanie žalobcu z 13. februára 2015, označené ako žaloba o neplatnosť právneho úkonu, v spojení s jeho doplnením zo 14. apríla 2015, spĺňalo všetky náležitosti žaloby vyžadované citovanými ustanoveniami §§ 42 ods. 3 a 79 ods. 1 O. s. p. Z uznesenia súdu prvej inštancie z 12. marca 2015 č. k. 19C/81/2015-11

vyplýva, že ním bol žalobca vyzvaný na odstránenie dvoch vád žaloby, a to na presné označenie účastníkov konania a na doplnenie žaloby o konkrétny žalobný petit. Písomným podaním zo 14. apríla 2015 žalobca zjavne túto výzvu splnil, keď presnými údajmi označil účastníkov konania, a to seba ako žalobcu a S. ako žalovaného, a uviedol aj presné znenie navrhovaného petitu žaloby, t. j. že sa domáha zrušenia uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 33 Co 27/97 z 31. októbra 1997 a vrátenia veci do stavu pred týmto uznesením.

13. Na presnosti takto vymedzeného petitu nič nemenilo to, že žalobca slovami „t. j. ...“ následne bližšie vysvetľoval, čo znamená podľa neho vrátenie veci do predošlého stavu. Súd prvej inštancie v uznesení z 9. decembra 2015 č. k. 19C/81/2015-26 preto nesprávne konštatoval, že žalobca neodstránil vady žaloby v zmysle výzvy z 13. marca 2015 a nesprávne pod túto výzvu zahrnul aj neodstránenie neúplného a neurčitého opisu rozhodujúcich skutočností a logického rozporu medzi tvrdenými skutočnosťami a žalobným petitom, keďže obsahom predmetnej výzvy odstránenie aj týchto nedostatkov vôbec nebolo. Tieto nedostatky navyše prvoinštančný súd nijako nekonkretizoval. Dovolací súd zastáva názor, že takéto nedostatky ani neboli dané, no ak by aj podaniu žalobcu bolo možné z tohto hľadiska niečo vyčítať, nespôsobovala by takáto skutočnosť nemožnosť v konaní pokračovať v zmysle § 43 ods. 2 O. s. p.

14. Tým že odvolací súd nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie o odmietnutí podania žalobcu potvrdil, bolo konanie pred oboma súdmi postihnuté vadou zmätočnosti, spočívajúcou v odňatí možnosti žalobcovi konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. Nesprávnym odmietnutím podania žalobcu, hoci na to neboli zákonné dôvody, došlo zároveň k porušeniu ústavného zákazu denegatio iustitiae, ktorý je implicitne obsahom práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 až 50 Ústavy Slovenskej republiky. Dovolací súd preto uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.). Pretože nápravu vzniknutého procesného stavu nebolo možné dosiahnuť len zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 2 C. s. p.).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.